

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Ett bidrag för effektiv energianvändning i småhus

Er beteckning: KN2026/00946

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Värmlands län tillstyrker i huvudsak promemorians förslag, men har vissa synpunkter som Länsstyrelsen anser bör beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

3.2 Fler husägare ska omfattas av bidraget samtidigt som bidragsandelen sänks

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget i sak och bedömer att en utvidgning av antalet husägare som omfattas av bidraget kan ge fler möjlighet att genomföra energieffektiviserande åtgärder.

Länsstyrelsen bedömer att den föreslagna utvidgningen av målgruppen kommer leda till ett ökat antal ansökningar och att det finns en risk att avsatta medel inte räcker till alla. Det kan leda till fördröjningar i ärendehandläggningen och att Länsstyrelsen får avslå ansökningar. Utvidgningen innebär även att småhusägare som redan genomfört omfattande omställningsåtgärder kan ansöka om stödet, vilket riskerar att medlen inte i första hand går till de småhus där behovet och nyttan är som störst.

3.3 Ändring av hur bidraget får användas

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget och anser att borttagandet av kravet på att husägaren först ska genomföra en värmesystemsåtgärd skapar större flexibilitet för husägaren och kan underlätta genomförandet av energieffektiviserande åtgärder.

3.4 Ansökningsförfarandet förenklas

Länsstyrelsen avstyrker delar av förslagen. De föreslagna förordningsändringarna bedöms innebära ökade risker för svartarbete och felaktiga utbetalningar samt försvårar Länsstyrelsens kontrollmöjligheter och det brottsförebyggande arbetet.

Av förslagen framgår att en småhusägare själv kan utföra en åtgärd och att intyg om godkänd F-skatt endast behöver lämnas om någon anlitas för arbetet. Länsstyrelsen bedömer att detta ökar risken för att arbetet utförs med hjälp av svart arbetskraft. Det kan också innebära att åtgärder, såsom värmesystemsåtgärder inte blir fackmannamässigt utförda. Samtidigt försvåras myndighetens möjligheter att kontrollera när åtgärden påbörjats och, i vissa fall, om åtgärden faktiskt har genomförts, vilket idag kan styrkas genom underlag från installatör.

Länsstyrelsen anser därför att nuvarande krav på F-skatt bör kvarstå. Därutöver ser Länsstyrelsen ett behov av att i förordningen införa en tidsgräns för när material tidigast får vara beställt, för att motverka att äldre inköp hänförs till åtgärder inom stödperioden.

Övriga synpunkter

I plan- och bygglagen (2010:900) finns bestämmelser med syfte att skydda kulturvärden, bland annat varsamhetskravet i 8 kap. 17 §. Detta krav gäller både inom och utanför detaljplan, oavsett om det krävs lov eller inte.

Mot bakgrund av att förordningen omfattar åtgärder som kan påverka kulturvärden ser Länsstyrelsen ett behov av att förordningen kompletteras med en upplysning i syfte att säkerställa att varsamhetskravet är uppfyllt om åtgärden inte kräver bygglov.

Ur kulturmiljösynpunkt är det viktigt att bedömningen om åtgärden kräver bygglov eller ej görs av kommunen. För att säkerställa att sökande varit i kontakt med kommunen bör dokumentation om detta bifogas ansökan även i de fall kommunen meddelat att bygglov inte krävs.

Det är vidare av vikt att även bygglovspliktiga åtgärder har beviljats lov för att bidraget ska kunna betalas ut. Förordningen bör därför även kompletteras med bestämmelser som säkerställer att eventuella bygglov beviljats innan bidraget betalas ut.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av tf. länsråd Cecilia Tisell med plan- och bostadshandläggare Daniel Svensson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Tomas Sahlström, enhetschef Anna Persson och rättschefen Ingela Alverfors deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.